

Cuvânt înainte

Acest volum de predici-1940 este jubiliar, cu ocazia împlinirii a unui secol de când Biblia 1924 a fost publicată de SBB-Societatea Biblica Britanica, la București. Aceasta traducere este cea mai populară și rămâne de referință pentru românii de pe toate continentele. Este folosită pretutindeni și a depășit recordul tipăriturilor Bibliei la noi din țară. Peste 10 milioane de astfel de Biblii s-au tipărit până acum și mulțimi nenumărate de români au intrat pe poarta cerului citind această traducere.

Am optat și includerea textului original, ca o noutate și referință pentru cunoscătorii de limba germană. Textul a fost primit anul trecut 2023, prin grija și munca neobosită de căutare și clasificare a celor din Seminarhaus Laendli, care mi-au pus manuscrisele la dispoziție.

Ediția este incompletă, lipsesc edițiile lunilor iunie, noiembrie și decembrie. Sperăm ca edițiile viitoare să le găsim mai bogate, așa cum s-au tipărit volumele anterioare, 1938 (Sub Cruce 2000 ex. 2020 și 2022) și 1939 (Sub Cruce 100 ex. 2022).

Activitatea bogată a lui Cornilescu nu s-a oprit după plecarea din țară în vara anului 1923. După cum se știe, el a fost provocat la duel de generalul Rusescu, pe motive de insultă (ziarul Adevărul 4 august 1923, Reformatorii, Pavy Beloiu, pag 45, 2022 Amazon, USA), nu se prezintă la conflict și părăsește țara, cu un pașaport adus peste noapte de însuși patriarhul de atunci Miron Cristea. Pleacă în exil însoțit de Tudor Popescu, prietenul de nădejde și confesorul său și nu se mai întoarce niciodată în țară. Motivele exilului și vizita mult așteptată de toți românii credincioși au fost explicate în revistele anterioare Sub Cruce 1938 și 1939.

Călătoriile prin Europa, căsătoria cu prima nevastă și fiul său Alexandru, la fel au fost prezentate în mai multe lucrări, care au fost deja publicate cu ocazia centenarului Biblia 1921. Misterul căsătoriei cu Anna Cornilescu (Lauchenauer) se dezleagă ușor prin faptele încă nementionate de biografii săi. Datorită condițiilor vitrege de la Stâncești, când pe brânci a tradus cu pana și creionul Biblia de 4 ori, lipsa și frigul l-au dus la suferința trupului și a fost diagnosticat cu tuberculoză osoasă, care i-a cuprins tot trupul. Nu mai putea folosi brațul drept și nu mai scria. A fost operat în 1933 de doctorul Hans Wilbolz și i se recomanda un tratament în munți, cu clima balneară. Ca urmare, prima soție divorțează în 1937 și Cornilescu rămâne singur internat la Sanatoriul Laendli. Aici, cu buna îngrijire și clima perfectă se recuperează, începe să scrie și se căsătorește cu Anna Cornilescu, care venise cu doctorul ei la tratament. În 1937 este numit director al Casei de tratament-Kuhrort Laendli, funcție pe care o are până ce iese la pensie în 1951. La aceasta arhivă zac neatinse și fără valoare, în rafturi prăfuite mii de predici, care așteaptă să iasă la lumină, și să lumineze în continuare. *Lumina aduce lumina*, zicea N. Moldoveanu în scrierile și cântările sale. Ca și tăciunile din jar, aceste comori fumegânde așteaptă un prilej de scăpare și pot schimba mii de vieți prin bogăția și puterea Cuvântului, *logosul* divin care l-a inspirat pe Cornilescu.

Câteva cuvinte despre cantoanele elvețiene și Casa de odihnă Laendli:

De ce a ales Cornilescu cantonul Zug și Kuhrort Laendli? Desigur, nimic nu este la întâmplare, căci pașii noștri sunt cunoscuți Domnului, înainte de veșniciei (Isaia 49.16). Cornilescu cunoscuse pe medicul german, care deținea casa de tratament din Wartburg din Mannenbach, cantonul Thurgau, atunci când a vizitat cu Tudor Popescu pe Ernst Modehson în prima vizita a lor în Germania, vara anului 1923. Șefa stațiunii i-a făcut o invitație în Elveția, dar Cornilescu a răspuns la chemare de-abia în 1931, când se stabilește definitiv acolo. Iată istoria locului, povestită de surorile diaconițe:

(din website *Schwesterngemeinschaft Stiftung* Fundația Comunitatea surorilor Ländli)

A început în 1926. Cu o casă de tratament în Oberägeri, condusă de comunitatea soră a Diakonieverband Ländli. În 2021, Diakonieverband Ländli a fost transferată unei fundații non-profit. Fundația Ländli include acum „Chinderhuus Sunneschii” din Herrliberg, „Ländli Basel”, un azil de bătrâni și „Ländli Züri”, o unitate socială pentru persoanele cu dizabilități mintale și hotelul și casa de seminarii din Oberägeri.

Istoria Diakonieverband Ländli (DVL) a fost fondată în 1923 ca o filială a Comunității Germane Diakonieverband (DGD) și de atunci a fost o lucrare independentă în cadrul Alianței Evanghelice din Elveția. În 1924 a fost achiziționat Hotelul Wartburg din Mannenbach și de atunci a fost administrat ca o pensiune creștină. Pastorul Krawielitzki, șeful DGD, a fost binevoitor și a susținut lucrarea și a numit-o pe sora Wilhelmine Pohlmeier de la casa-mamă Hebron din Marburg (Germania) ca lider la Wartburg. Sora Wilhelmine a devenit o figură definitorie a tinerei Asociații Elvețiene Diakonia. Primele surori elvețiene s-au alăturat în 1925. Micul grup de surori a acceptat cu curaj oferta medicului german Minna Popken de a închiria casa balneară Ländli din Oberägeri.

Hotelul Wartburg din Mannenbach cantonul Thurgau, pe malul lacului Konstanz-Bodensee

În 1926, sora Wilhelmine s-a mutat cu câteva surori din Wartburg la Oberägeri. În anii care au urmat, a fost o creștere uluitoare: numărul sursorilor a crescut constant, operațiunile pentru oaspeți s-au extins continuu și au fost înființate stații în diferite regiuni ale Elveției. Astăzi numărul sursorilor a scăzut. Împreună cu angajații civili, aceștia se angajează în diverse sarcini

sociale, educaționale și pastorale. De la început, scopul principal al tuturor slujbelor a fost acela de a trăi și transmite mai departe Evanghelia lui Isus Hristos în cuvânt și faptă.

După cum se vede în descrierea Stațiunii, aceasta s-a înființat ca o soră-filială a misiunilor de diaconițe germane (DGD), care erau deja. S-a prezentat istoria lor în volumul de predici anterior 1939. Ernst Modersohn (1870-1948), Friedrich Bodelschwing (1877-1946), alături de Eva von Tiele Winkler (1866-1930) au fost primii care au început misiunea diaconițelor-evangelice în Germania.

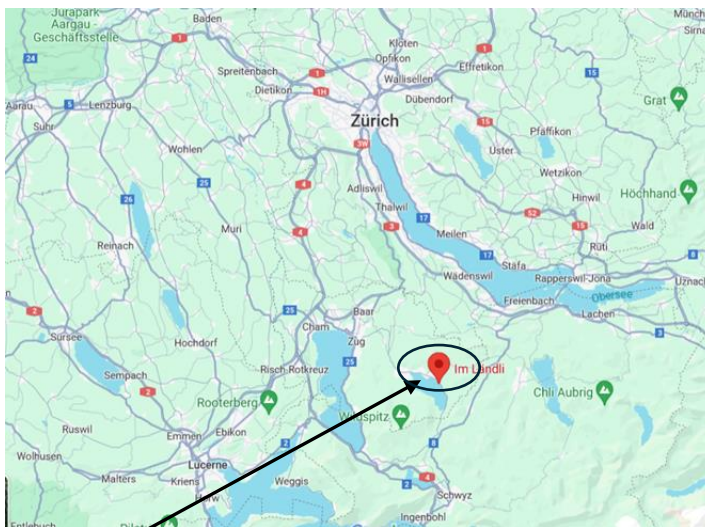
Pe malul lacului Bodensee se vede peste apă orașul istoric Konstanz, unde Luther a fost judecat de prelații catolici și socotit eretic. Este aproape de Frauenfeld, capitala cantonului Thurgau, unde eu și familia am locuit 2 ani. Zona este boemă, cu istorie veche, castele și sate și cătune, care mai de care mai ornate, cu fântâni în centru, biserici vechi renovate, dar goale, grădini cu meri și iederă pe case. Granița de nord este mărginită de fluviul Rhein, plin de vapoare. Acesta vine din Bodensee, trece prin Kreuzlingen și se arunca năvalnic prin cascada spumată de la Stein am Rhein. Aici a fost inima reformei pornită de Luther, care s-a mutat în cantoanele elvețiene, Ulrich Zwingli la germani și Jean Calvin, fugit din Franța, se retrage la francezi în Geneva. Acum castelul din Mannebach este închis și stațiunea balneară s-a mutat la Laendli

Ländli

Cantonul Zug este vecin cu Zurich la nord și Schwyz la sud. Aceste cantoane germane dețin 62% din teritoriu și conduc economia. Francezii au 23%, italienii 8% și Romanisch-un fel de macedoneni 0.5% (în cantonul din munți Chur). Limbile oficiale sunt cele 3 iar germanii vorbesc un dialect schwiezer-deutsch, ca și sașii de la noi. Majoritatea sunt reformați, în cantoanele germane și catolici spre italieni și francezi, în sud. Țara cantoanelor este neutră de sute de ani, însă se înarmează până în dinți și bărbații vin la armată regulat și dețin arme acasă. Fiecare casă mai nouă are un buncăr, de refugiu, în caz de război. Neutrii cu numele, căci au fost mereu de partea nemților, care dețin majoritatea și conduc economia. Pe timpul naziștilor, fugarii care scăpau din

mâna lor și reușeau să treacă munții în cantoane, mulți prinși erau returnați la nemți, ca și românii care treceau Dunărea la sârbi. La fel, trupele germane au avut liberă trecere printre cantoane.

Cornilescu s-a mutat la Laendli unde s-a refăcut treptat. Pe timpul lui erau 240 diaconițe, acum au rămas 40. Ele erau pregătite medical, ca asistente dar și spiritual prin lecții biblice, ținute de un pastor evanghelic. Când a ajuns Cornilescu la stațiune, nu era încă o biserică reformată, și el era nevoit să predice în biserica catolică din apropiere.

Peisajul este mirific, ca la noi în Bucovina de nord, sau în munții noștri între Rucăr și Bran. Este liniște, ordine germană și curat., parcă prea perfect și totul este renovat de la castele biserici și șurele cu turme de mioare. Munții din jur sunt mai mici și ascund găleți glaciare, cu apa de cristal, mii de lacuri, cu lebede și bărci cu pânze. Boarea rece dinspre ghetarii din munți mai răcorește vara când jos este caniculă. O climă de vis, un loc de meditație și reculegere. În timp ce Europa se pregătea de război, aici era o pace și liniște, ca în grădina Edenului, înainte de potop. La noi erau legionarii în formare, de mână cu ortodocșii naționaliști și patrioți; la nemți și italieni, național socialistii-creștinii s-au transformat încet în hoarde naziste, care au adus Holocaustul și prăpădul. Sub Antonescu și mai apoi hoardele comuniste, au făcut prăpăd printre creștini. Cornilescu era ascuns de Domnul și savura liniștea deplină din Țara Cantoanelor.

Lacul Aegerisee (marea vântului Aegeri) aducea briza dulce dimineața și seara pe culmea dealului unde era stațiunea. La început nu era o capela la Sanatoriu. Aceasta s-a construit mai târziu, în 1948, când Cornilescu conducea misiunea și revista Sub Cruce.

Am vizitat astă vara-2023 stațiunea și am găsit locul idilic unde Cornilescu a fost prelat 20 de ani (1931-1951). Ca să ajungi trebuie să cobori prin serpentine munții, jos la lac, printre turme și șure de munte, ca la noi. De jos se vede, pe deal Stațiunea, care acum este hotel și loc de conferințe, mai mult religioase. Un pastor vine duminică și ține un serviciu, ca pe timpuri. Cele 40 de diaconițe stau ascunse în cămăruțele lor cochete și se rezumă mai mult la administrația hotelului și curățenie. Nu mai sunt vremurile de demult cu revista Sub Cruce, care atingea recorduri de 6000 în germană, 1200 în engleză și sute de numere în franceză.

Lacul Agerisee, văzut de jos și din hotel.

Hotelul Stațiunii și vitrina din Centrul de conferințe-august 2023

poze de istorie

1926

1932

1935

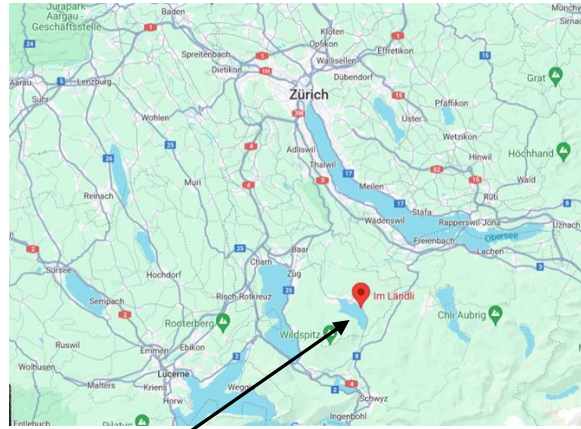
De jos de la lac se urcă agale, ca la Sinaia spre Peleş printre castani și arțari umbroși, șerpuind printre tufișuri și boschete colorate, tunse la mustață, încet ajungem pe platoul cu bisericuța din 1948, capela unde predica Cornilescu și hotelurile, unde veneau bogătașii la tratament.

Mutterhaus-casa diaconitelor și capela din 1948

După ploaie după noaptea la hotelul stațiune, am văzut prin curte tăcute și ocupate, măicuțele cu bonetă, care trec ca niște umbre amintind de vremile de glorie de acum 100 de ani (anul trecut au sărbătorit centenarul 2023). Aici parcă timpul stă pe loc, ordinea și liniștea sunt la fel, dar cămăruțele de hotel sunt mai mult goale, revistele au dispărut și zac prăfuite în arhive, s-a dus faima de altă dată. Fundația merge în pas cu lumea și s-a adaptat la economia de piață agresivă, se fac numai conferințe, cu mâncăruri alese, nu mai vin bogătașii de altă dată, s-a dus și prelatul Cornilescu care a fost inima și sufletul acestui loc uitat de lume.

De sus se văd munții cu culmile grizonate de zapezi, sunt Alpii Elveției, cântați și de Eminescu, cu trenuri care șerpuiesc printre ghețari, cu lacuri de cleștar, cu trasee alpine înzăpezite toată vara și multe atracții pentru bogații lumii.

Laendli și Aegerisee

Schwester-sora Erika m-a primit în Mutterhaus și apoi mi-a trimis predicile 1940. Din vremea uitată de acum un secol, una singura își mai amintește de prelatul Cornilescu. Toate s-au dus și amintirea lui rămâne pe mesele românilor, care gustă zilnic din Cuvântul Domnului. Câte milioane de români și-a plecat genunchii în smerenie și L-au acceptat pe Domnul, după citirea Cuvântului tradus de Cornilescu?

Mă despărț cu nostalgii din trecut, din șederea mea temporară în cantonul vecin Thurgau (1990-1992), de prietenii elvețieni, care m-au învățat germana, de munții și lacurile de cleștar și acum de suflul și mireasma pe care omul-traducătorul nostru a lăsat-o pe aceste locuri.

(Pavel Beloiu Florida mai 2024)